

Forfatter: Hjortø, Knud

Titel: Udrag fra Syner (Danske Klassikere)

Citation: Hjortø, Knud: "Syner", i Hjortø, Knud: *Syner*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2003, s. 61. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hjort_01-shoot-idm140211094874640/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Syner

når hun åbned sit øje –
en flammande stjerne i bølgerørte nat,
et gnistrende kommod i en dunkel høstaften –
da var det som børende ild,
det var himlen fraoven og helvede fraeden,
der slog sammen om mit hoved og mine fødder.
Jeg forgræder den visne dyd, der regner det for en did
at stå fast for dette øjes almægtige: Kom!
Har I set i en storm hendes sorte hår
stige og synke mod hendes hvide skuldrer!
I et svimlende øjeblik lærte jeg,
hvad I ikke lærer i mange års ægteskab:
Kærlighedens bog,
Den er ond at læse, men let at forstå.
Bogstaverne er ild,
der brænder sig fast i de dærede øjne.
Ordene er skrig,
der gemmer sig i hjertet, til de sprænger det.
Derfor elsker man kun een gang og digter siden.

Min fører: Intet er som menneskeløgn og menneskedigt, intet så
skabende, og overst blandt skaberne står digteren. Men hvad skal
han vel med prinsesser, når han kan digte sådan en skøgel! Han
har jo muse mer end nok i hende. Ha, ha! Jeg skal dog prøve at la
en digter få en rus i fusel og se, om han kan synge til sjampanjens
pris bagefter.

Jeg: Det er en sælsom art af skuespil, en hæslig mellemting
mellem farser og tragedier. Vel er der af og til en alvor, som svier
i mig, dog er det lojer, måske en vis slags parodi. For resten delvis
som hos os. Mens farsen ofte er en parodi på dårlige tragedier, så
har jeg stundom set til gengæld tragedier, som vil spotte farsen,
idet de efterligner dårlige vittigheder. Man ved snart ikke mer,
hvad der er parodi på hvad. Men her ser jeg en hidtil ikke anet
blandning af spøg og alvor.

Min fører: Her spejler sig menneskets skjuleste drømme, vi
læser dem tværs igennem og gir deres tanker kød og blod. Se,
hvad der vrimer til alle sider, syge rotter, vanskabte tusser, øgle-

misfostre og blegstøtge maddiker, brunstige marekatte – – Alt, hvad er lavpandet, tykojet og bredmundet, plattødet, bøstet, slimet og figtig-klamt: det er bare tanker, du ser, som kravler, vælter og mudrer – sjæle-utøj. Der er fantasien syge dyr, kamaleonen, der skinner som guld og sølv og som purpur, men det gyldne er dynd, sølvet er skimmel, og purporet er rød-riddent trøske, og at ta den er som at gribe en død mands hånd.

Jeg: Nu vil jeg ikke være mer iblandt jer, nu har jeg flet nok af kendskab og af væmmelse. Farvel! nu vil jeg højt til væn og hente anden luft; her er den mig for riddet og for krydret i længden. Men jeg er glad, at jeg har set, hvad det er tilhadt mennesker at se. Nu skal jeg videre og byder jer farvel.

Min fætre: Farvel! Du kommer nok igen, førend du aner det. Ti ve den, der en gang har set til bunds i vanvid! Den vare sig vel, der har fatet, hvad dyr der bor i mennesket, siden hans guddommelige ånd vagnede og søgte at fordrive dyret!

Farvel, rejs bort! Nu har du set dybden; drag opad, men hold måde med at gå i højden. Ti deroppe som hemedet ligger vanvid og holder vagt ved grænsen, for at ikke den dristige ånd ubiødret skal slippe over i det land, som ikke er bestemt for mennesker. Og den, der slipper over, af ham kræver grænsevagten hele hans fornuft; det er den told, som er lagt på visdommen. Og når den er betalt, så kan I forske frit, efter alt, hvad I vil, og hvor I vill!

Det svimlede for mig under deres latter, men så kom solen frem og gænnede den skumle angst ud af min sjæl. Og under solen voksede igen mit mod og min begejstring. Latet skal skræmme mig, så længe jeg har solen med mig!

